

Підсумки діяльності фінансових компаній, ломбардів та юридичних осіб (лізингодавців) за 2014 рік

Станом на 31.12.2014 у Державному реєстрі фінансових установ налічувалось:

- 415 фінансових компаній;
- 267 юридичних осіб (лізингодавців);
- 477 ломбардів

Динаміка основних показників діяльності фінансових компаній, ломбардів та юридичних осіб (лізингодавців)

Показник	Станом на 31.12.2012	Станом на 31.12.2013	Станом на 31.12.2014	Темпи приросту, %	
				31.12.2013/31.12.2012	31.12.2014/31.12.2013
Фінансові компанії					
Кількість зареєстрованих фінансових компаній	312	377	415	20,8	10,1
Активи фінансових компаній, (млн. грн.)	36 402,5	39 781,2	51 264,8	9,3	28,9
Власний капітал, (тис. грн.)	19 513,9	17 943,5	15 213,4	-8,0	-15,2
Обсяг наданих фінансових послуг фінансовими компаніями, (млн. грн.)	41 031,8	42 342,9	54 154,8	3,2	26,4
Юридичні особи (лізингодавці)					
Кількість зареєстрованих установ	243	254	267	4,5	5,1
Вартість діючих договорів фінансового лізингу, (млн. грн.)	41 528,8	67 099,5	58 304,1	61,6	-13,1
Кількість діючих договорів фінансового лізингу, (од.)	22 010	25 052	27 348	-12,1	9,2
Вартість договорів фінансового лізингу, укладених за звітний період, (млн. грн.)	14 708,8	31 536,6	7181	114,4	-78,5
Кількість договорів фінансового лізингу, укладених за звітний період, (од.)	10 826	11 051	8940	20,8	-19,1
Ломбарди					
Кількість зареєстрованих установ	473	479	477	1,3	-0,4
Активи по балансу, (млн. грн.)	1 558,4	1 518,6	1710,3	-2,6	12,6
Власний капітал, (млн. грн.)	1 035,2	995,3	970,4	-3,9	-2,5
Сума наданих фінансових кредитів під заставу, (млн. грн.)	8 842,9	8 368,2	8 410,8	-5,4	0,5
Сума погашених фінансових кредитів, (млн. грн.)	8 672,9	8 347,8	8 202,3	-3,7	-1,7
Кількість наданих кредитів, (тис. один.)	11 408,8	12 131,3	10 930,1	6,3	-9,9

Послуги фінансових компаній

Станом на 31.12.2014 в Державному реєстрі фінансових установ міститься інформація про 415 фінансових компаній, що на 38 установ (або на 10,1 %) більше порівняно з відповідною датою 2013 року (станом на 31.12.2013 – 377 фінансових компаній).

За 2014 рік відбулося збільшення активів фінансових компаній на 28,9 % (на 11 483,6 тис. грн.), хоча показник власного капіталу фінансових компаній продемонстрував зменшення на 15,2 % (на 2730,1 тис. грн.).

Обсяги фінансових послуг зросли на 26,4 % (на 11 185,2 млн. грн.) порівняно з аналогічним періодом 2013 року.

Узагальнені дані щодо обсягу фінансових послуг, наданих фінансовими компаніями за 2012 - 2014 рр., наведені в таблиці 1.

Таблиця 1

**Інформація про обсяги та види фінансових послуг,
наданих фінансовими компаніями, крім послуг з управління ФФБ та ФОН,
2012 - 2014рр., млн. грн.**

Вид фінансової послуги	2012	2013	2014	Темпи приросту (2014/ 2013)	
				Абсолютний	%
Надання фінансових кредитів за рахунок власних коштів	2 440,5	4 462,4	3 540,3	-922,1	-20,7
Надання позик	1 152,4	2 555,7	3 444,2	888,5	34,8
Надання порук (поручительств)	39,1	211,2	52,0	-159,2	-75,4
Фінансовий лізинг (вартість укладених договорів фінансового лізингу)	1,7	16,5	257,4	240,9	146
Надання гарантій	739,9	327,8	409,7	81,9	25,0
Факторинг	11 702,9	10 039,5	23 525,7	13 486,2	134,3
Залучення фінансових активів юридичних осіб із зобов'язанням щодо наступного їх повернення	550,3	247,7	644,9	397,2	160,4
Операції з обміну валют	11 053,5	7 605,2	694,4	-6910,8	-90,9
Операції з переказу грошових коштів	10 307,1	11 127,0	12 703,8	1576,8	14,2
Адміністрування фінансових активів для придбання товарів у групах	266,6	622,2	422,5	-199,7	-32,1

Збільшення обсягів надання фінансових послуг відбулося з фінансового лізингу в 14,6 разу (на 240,9 млн. грн.), факторингу в 2,34 разу (на 13 486,2 млн. грн.), залучення фінансових активів юридичних осіб із зобов'язанням щодо наступного їх повернення 2,6 разу (на 397,2 млн. грн.), надання позик в

1,35 разу (на 888,5 млн. грн.), надання гарантій в 1,25 разу (на 81,9 млн. грн.) та операцій з переказу грошових коштів в 1,4 рази (на 1 576,8 млн. грн.).

Разом з тим, скорочення продемонстрували такі види фінансових послуг:

- надання фінансових кредитів за рахунок власних коштів на 20,7 % (на 922,1 млн. грн.);
- надання порук (поручительств) на 75,4 % (на 159,2 млн. грн.);
- операції з обміну валют на 90,9 % (на 6910,8 млн. грн.);
- адміністрування фінансових активів для придбання товарів у групах на 32,1 % (на 199,7 млн. грн.);

Управління коштами установників управління майном з метою фінансування будівництва житла

Станом на 31.12.2014 51 фінансова компанія мала діючу ліцензію на здійснення діяльності по залученню коштів установників управління майном для фінансування об'єктів будівництва та/або здійснення операцій з нерухомістю і від свого імені діяти в їхніх інтересах, здійснюючи управління майном.

Загальна кількість довіртелів, які уклали договори з фінансовими компаніями-управителями щодо участі у фонді фінансування будівництва (ФФБ), станом на 31.12.2014 становить 17 762 особи, з яких 17 648 - фізичних та 114 - юридичних.

Динаміка зміни кількості довіртелів ФФБ та залучених від них коштів наведена на рис. 1.

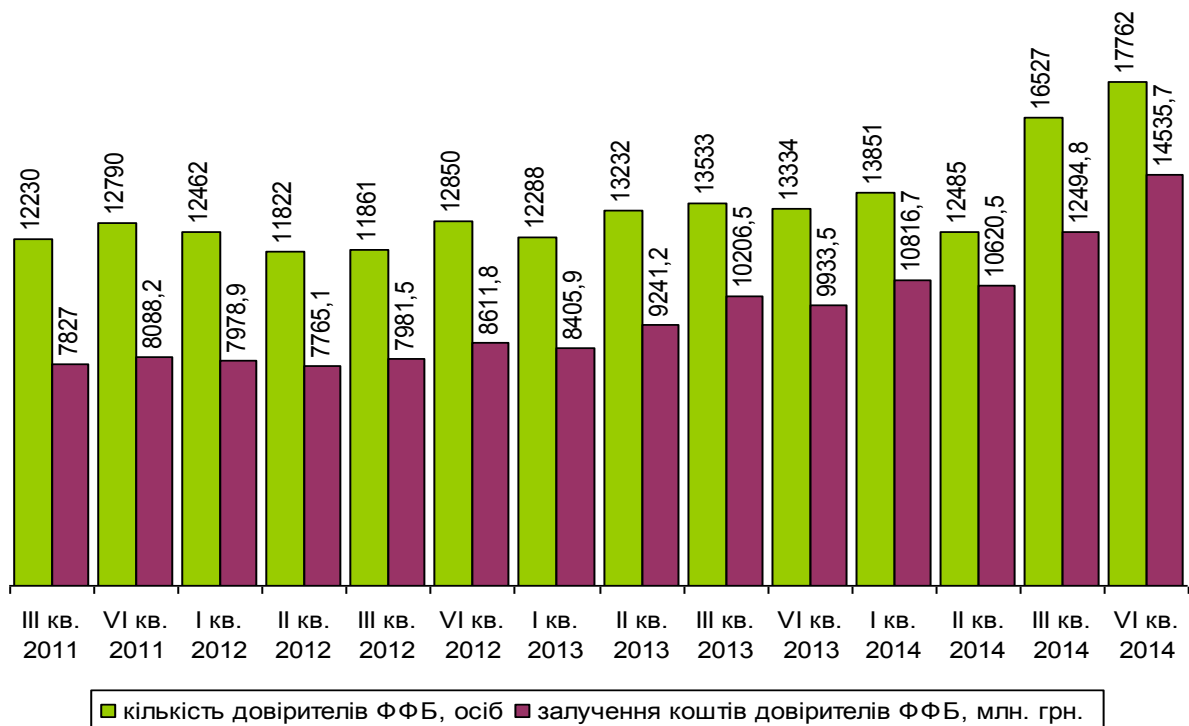

Рис. 1. Динаміка зміни кількості довіртелів ФФБ та залучення коштів від довіртелів ФФБ за 2011 –2014 рр.

Протягом останніх років спостерігається поступове збільшення кількості довірителів ФФБ та надходжень коштів до ФФБ. Станом на 31.12.2014 кількість довірителів ФФБ збільшилась, порівняно з аналогічним періодом 2013 року, на 33,2% (4 428 осіб) і становить 17 762 особи. Обсяг залучених коштів від довірителів ФФБ становить 14 535,7 млн. грн., що демонструє збільшення на 46,3 % (4 602,2 млн. грн.) порівняно з аналогічною датою минулого року.

Управління коштами установників управління майном з метою отримання доходу від здійснення операцій з нерухомістю

Станом на 31.12.2014 дозвіл, який надає право здійснювати емісію сертифікатів фондів операцій з нерухомістю (далі – сертифікати ФОН), мають 16 фінансових компаній, із яких лише 5 створили 7 ФОНів (табл. 2).

Таблиця 2

Кількість створених ФОН і виданих дозволів

Показники	Станом на 31.12.2012	Станом на 31.12.2013	Станом на 31.12.2014
Кількість виданих дозволів	14	15	16
Кількість компаній, які створили ФОН	4	4	5
Кількість створених ФОН	6	6	7

Кількість власників сертифікатів ФОН станом на 31.12.2014 становить 16 фізичних осіб.

Динаміка залучення коштів від фізичних та юридичних осіб (власників сертифікатів ФОН) наведена на рис. 2.

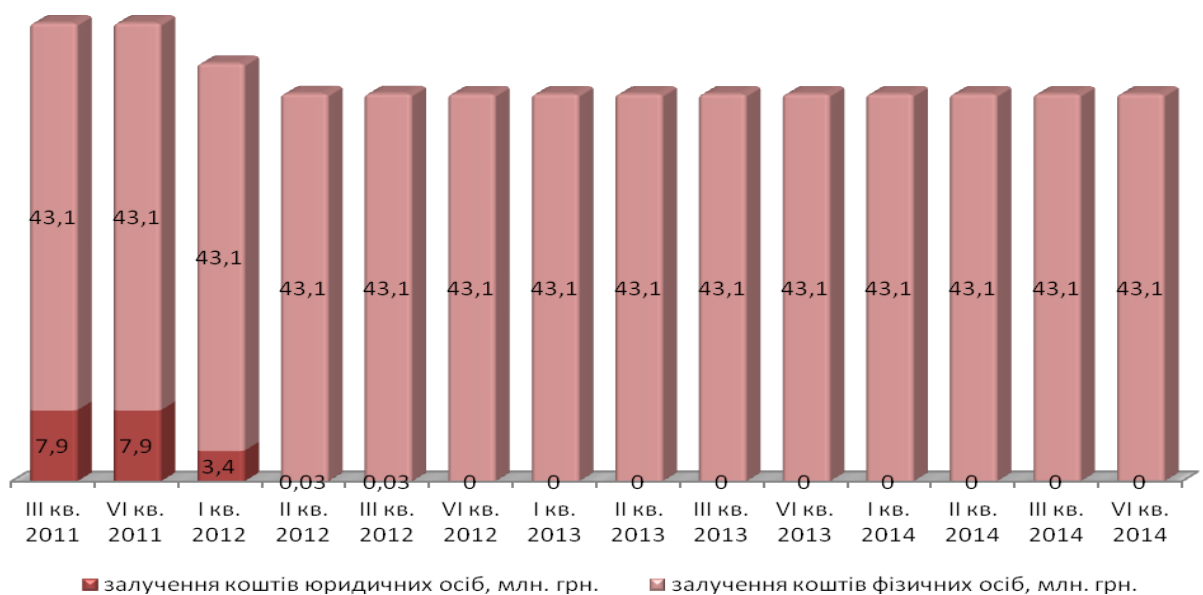

Рис. 2. Динаміка залучення коштів від фізичних та юридичних осіб (власників сертифікатів ФОН) за 2011 - 2014 рр.

Залучення коштів за допомогою сертифікатів ФОН не набуло масового характеру. З кінця 2012 року юридичні особи припинили свою участь у здійсненні операцій з нерухомістю. Залучення коштів від фізичних осіб, які є власниками сертифікатів ФОН, станом на 31.12.2014 становить 43,1 млн. грн. та протягом 9 місяців 2011 – 2014 років не змінюється.

Факторинг

Станом на 31.12.2014 в Державному реєстрі фінансових установ міститься інформація про 264 фінансові компанії, які мають право надавати послуги факторингу. Протягом 2014 року фінансові компанії уклали 17 671 договір факторингу на загальну суму 23 525,7 млн. грн., виконали 18 239 договорів на суму 15 339,9 млн. грн. Діючими на кінець 2014 року залишалось 6 813 договорів факторингу.

Динаміка кількості та вартості укладених фінансовими компаніями договорів факторингу наведена на рис. 3.

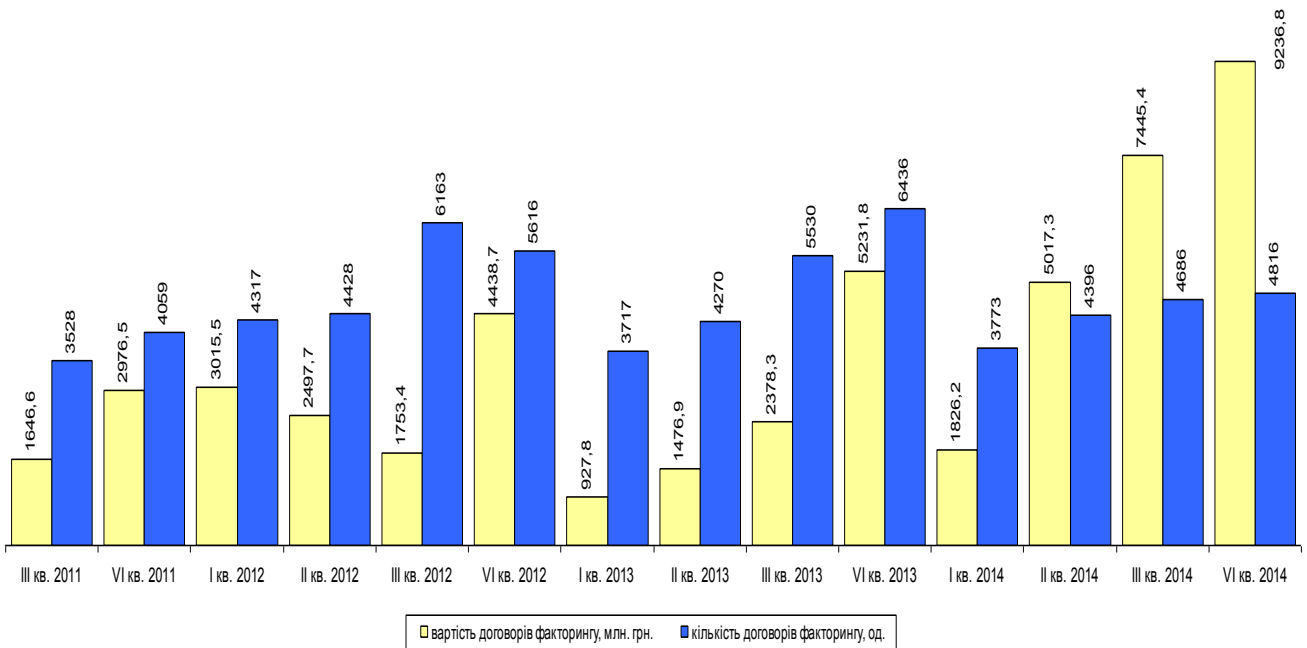

Рис. 3. Динаміка надання фінансовими компаніями послуг факторингу (поквартально)

За результатами 2014 року порівняно з відповідним періодом 2013 року відбулося збільшення на 134,3 % (13 486,2 млн. грн.) операцій факторингу у вартісному виразі, в той час як кількість договорів зменшилась на 11,4 % (на 2282 од.).

Важливим показником, який характеризує факторингові послуги, є джерела їх фінансування. Дані про джерела фінансування факторингових послуг наведені в таблиці 3 та зображені на рис. 4.

Джерела фінансування укладених факторингових операцій, млн. грн.

Джерела фінансування	2012	2013	2014	Темпи приросту (2014/2013)	
				Абсолютний	%
Власні кошти	8 179,0	6 183,9	15 168,8	8 984,8	145,3
Позичкові кошти юридичних осіб (крім банківських кредитів)	1 584,4	367,7	1 279,7	912	248,0
Банківські кредити	1 643,0	3 338,9	4 926,3	1 587,4	47,5
Інші джерела	296,4	149	2 146,1	1 997	1340,2
Всього	11 702,8	10 039,5	23 525,7	13 481,2	134,8

Обсяг фінансування факторингових операцій за рахунок власних коштів станом на 31.12.2014 збільшився у 2,5 разу (до 15 168,7 млн. грн.) в порівнянні з показником на відповідну дату 2013 року. Обсяг позичкових коштів юридичних осіб (крім банківських кредитів) та банківських кредитів станом на 31.12.2014 збільшився відповідно у 3,5 та 1,5 разу, та становить 1 279,7 млн. грн. та 4 926,3 млн. грн.

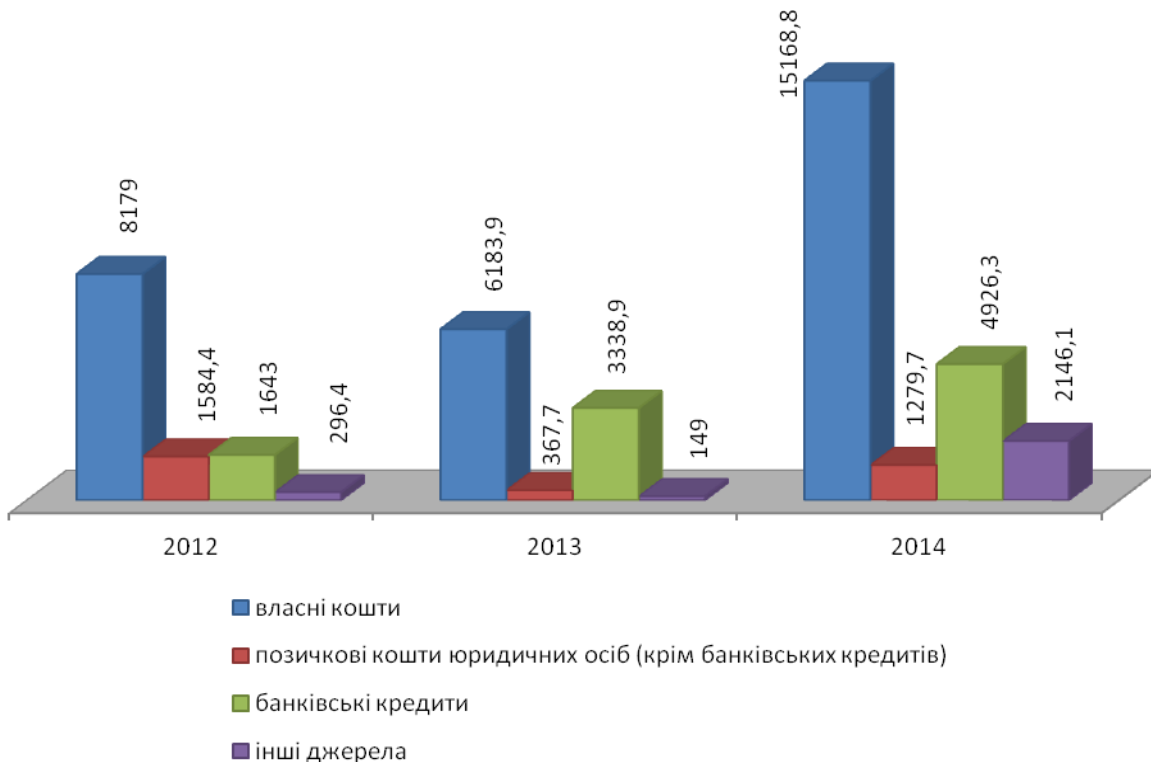

Рис. 4. Джерела фінансування факторингових операцій 2012 – 2014 рр.

Динаміка структури джерел фінансування факторингових операцій за 2012 - 2014 рр. є досить нестійкою та істотно коливається, в першу чергу за рахунок зміни частки власних коштів та банківських кредитів.

За 2014 року частка власних коштів становить 64,5 % і є найбільшою в структурі джерел фінансування, що на 2,9 відсоткового пункту вище даного показника за відповідний період минулого року (61,6 %).

Станом на 31.12.2014 частка банківських кредитів становить 20,9%, що на 12,4 відсоткового пункту менше ніж за відповідний період минулого року (33,3%).

Обсяг позичкових коштів юридичних осіб (крім банківських кредитів) порівняно з показником на відповідну дату 2013 року збільшився на 1,7 відсоткового пункту та становить 5,4 % від загальної суми джерел фінансування.

Розподіл за галузями обсягів наданих фінансових послуг за укладеними договорами факторингу наведено в табл. 5

Таблиця 5

Розподіл договорів факторингу за галузями, млн .грн.

Назва галузі	2012	2013	2014	Темпи приросту (2014/ 2013)	
				Абсолютний	%
Будівництво	5,8	55,1	69,6	14,5	26,3
Добувна промисловість	0,0	0,0	0,1	0,1	100,0
Легка промисловість	11,1	0,0	0	0,0	0,0
Машинобудування	253	0,3	0	-0,3	-100,0
Металургія	26,8	0,0	0	0,0	0,0
Сільське господарство	0,0	17,5	1,3	-16,2	-92,6
Сфера послуг	1 479,3	152,6	1 501,8	1 349,2	884,1
Транспорт	0,0	1,7	3	1,3	76,5
Харчова промисловість	295,8	115,1	133,2	18,1	15,7
Хімічна промисловість	0,0	2,1	0	-2,1	-100,0
Інші	9 596,6	9 695,1	21 817	12 121,9	125
Всього	11 702,8	10 039,5	23 525,7	13 486,2	134,3

Збільшення продемонстрували укладені договори факторингу за такими галузями, як: будівництво - на 26,3 % (на 14,5 млн .грн.), сфера послуг - у 8,8 рази (на 1 349,2 млн .грн.) та харчова промисловість – на 15,7 % (на 18,1 млн .грн.)

У той же час, зменшення продемонстрували договори факторингу у сільському господарстві - на 92,6 % (на 16,2 млн .грн.).

Діяльність із забезпечення проведення розрахунків

Станом на 31.12.2014 ліцензії на право здійснення переказу коштів небанківськими фінансовими установами мають 8 фінансових компаній.

Дані щодо обсягів операцій з обміну валют та переказу грошових коштів фінансовими компаніями за 2012 – 2014 рр. наведено в табл. 6.

Таблиця 6

Обсяги операцій з проведення розрахунків фінансовими компаніями, млн. грн.

Вид фінансової послуги	2012	2013	2014	Темпи приросту (2014/2013)	
				Абсолютний	%
Операції з обміну валют	11 053,5	7 605,2	694,4	-6910,8	-90,9
Операції з переказу грошових коштів	10 307,1	11 127,0	12 703,8	1576,8	14,2
Всього	21 360,6	18 732,2	13 398,2	-5 340	-28,5

За 2014 рік спостерігається зменшення загального обсягу операцій з проведення розрахунків на 28,5 % (5 340 млн. грн.), порівняно з 2013 роком. Суттєво скоротились операції з обміну валют на 90,9 % (6910,8 млн. грн.), але відбулось збільшення операцій з переказу грошових коштів на 14,2% (1576,8 млн. грн.), порівняно з відповідним періодом минулого року.

Фінансові послуги, що надаються нефінансовими установами

Обсяги фінансових послуг, наданих юридичними особами – суб'єктами господарювання, які не є фінансовими установами, але мають визначене законом право надавати фінансові послуги, наведені в табл. 7.

Таблиця 7

Обсяги фінансових послуг, наданих юридичними особами, які не є фінансовими установами

Вид фінансової послуги	Розмір фінансового активу, що є предметом договору, млн. грн.			Темпи приросту (2014/2013)	
	2012	2013	2014	Абсолютний	%
фінансовий лізинг	9 349,9	24 847,8	5 881,4	-18 966,4	-76,3
поштовий переказ	8 371,5	9 182,0	7 197,0	-1 985	-21,6
Всього	17 721,4	34 029,8	14 378,1	-19 651,7	-57,8

Дані таблиці 7 свідчать про:

- тенденцію спаду на 21,6 %, або на 1 985 млн. грн. розміру фінансових активів щодо такої фінансової послуги як переказ коштів, що здійснюються через Укрпошту;
- скорочення фінансових активів, що є предметом договору фінансового лізингу на 76,3 %, або на 18 966,4 млн. грн.

Фінансовий лізинг

Станом на 31.12.2014 до Переліку юридичних осіб, які мають право надавати фінансові послуги та перебувають на обліку в Нацкомфінпослуг, внесено інформацію про 267 юридичних осіб – лізингодавців та до Державного реєстру фінансових установ внесено інформацію про 187 фінансових компаній, що надають послуги фінансового лізингу.

Таблиця 8

Кількість юридичних осіб – лізингодавців та фінансових компаній, що надають послуги фінансового лізингу

Тип установи	Станом на 31.12.2012	Станом на 31.12.2013	Станом на 31.12.2014
Юридичні особи – лізингодавці	243	254	267
Фінансові компанії, що надають послуги фінансового лізингу	115	157	187

Протягом 2014 року фінансовими компаніями та юридичними особами, які не мають статусу фінансових установ, але можуть згідно із законодавством надавати фінансові послуги, укладено 8 966 договорів фінансового лізингу на суму 7 438,4 млн. грн.

Вартість об'єктів лізингу, що є предметом договорів, становить 5 877,4 млн. грн.

Вартість чинних договорів фінансового лізингу станом на 31.12.2014 становить 58,6 млрд. грн.

Близько 99,9% усіх послуг фінансового лізингу надається юридичними особами – суб'єктами господарювання, які не є фінансовими установами (таблиця 9).

Таблиця 9

Інформація щодо вартості договорів фінансового лізингу та їх кількості, укладених юридичними особами та фінансовими компаніями за 2012 –2014 рр.

Період	Вартість договорів фінансового лізингу, укладених за період, (млн. грн.)		Кількість договорів фінансового лізингу (од.), укладених за період	
	юридичними особами	фінансовими компаніями	юридичними особами	фінансовими компаніями
2012 р.	14 708,8	1,7	10 826	6

2013 р.	31 536,6	16,5	11 051	32
2014 р.	7181,0	257,4	8 940	26

За підсумками 2014 року спостерігається зменшення кількості договорів фінансового лізингу на 19,1 % (на 2117 одиниць) порівняно з відповідним періодом попереднього року. При цьому, вартість договорів фінансового лізингу зменшилась на 77,7 % (на 24531,2 млн. грн.).

Динаміка вартості договорів, укладених протягом 2012 – 2014 рр., та договорів, чинних на кінець кожного звітного періоду, наведена на рис. 5.

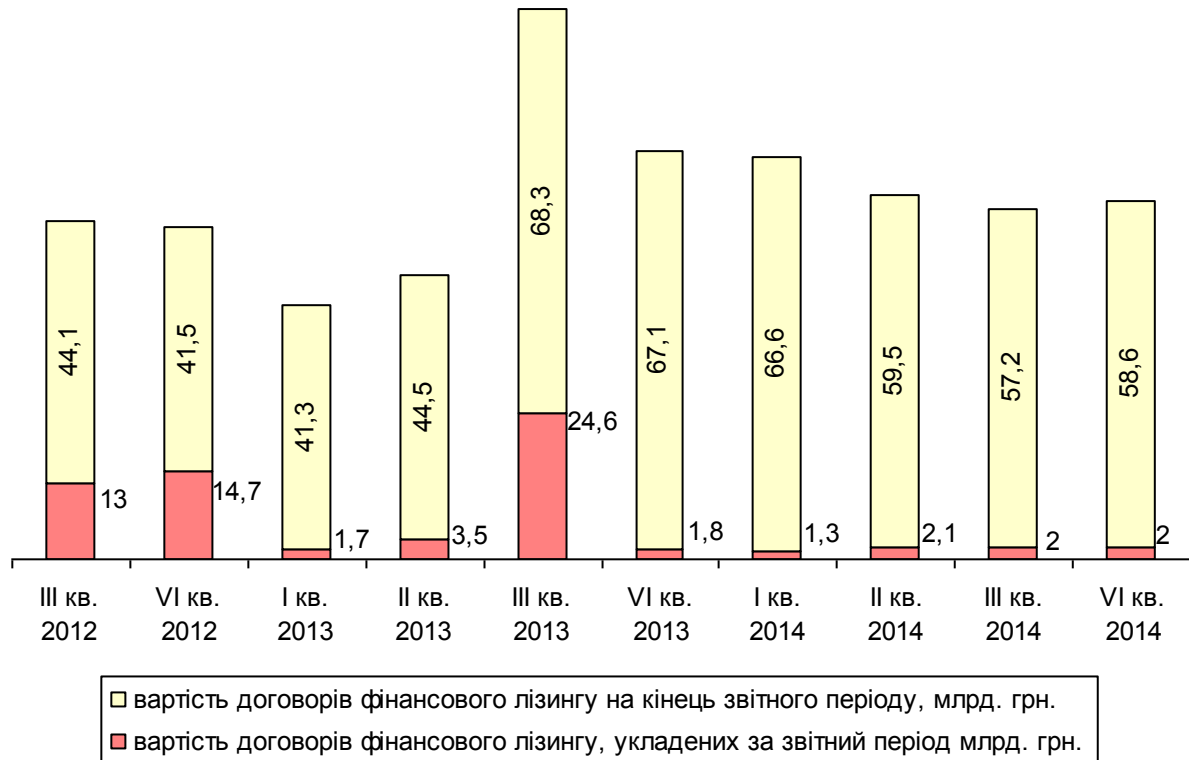

Рис. 5. Динаміка надання послуг фінансового лізингу за 2012 – 2014 рр.

Вартість договорів фінансового лізингу за галузями представлена в табл. 10.

Таблиця 10

Вартість договорів фінансового лізингу за галузями станом на 31.12.2012 та 31.12.2014 млн. грн.

Назва галузі	Станом на 31.12.2012	Станом на 31.12.2013	Станом на 31.12.2014	Темпи приросту (31.12.2014/31.12.2013)	
				Абсолютний	%
будівництво	2 077,9	1 869,0	1 975,6	106,6	5,7

добувна промисловість	1 051,8	1 520,6	992,3	-528,3	-34,7
легка промисловість	70,3	134,1	129,3	-4,8	-3,6
машинобудування	210,7	219,9	273,4	53,5	24,4
металургія	132,4	43,6	220,0	1 76,4	404,6
сільське господарство	7 905,5	9 416,3	11 233,1	1 816,8	19,3
сфера послуг	2 000,9	1 350,2	1 194,6	-155,6	-11,5
транспорт	24 128,4	48 158,6	36 642,1	-11 516,5	-23,9
харчова промисловість	430,0	517,3	906,6	389,3	75,3
хімічна промисловість	83,8	70,7	72,1	1,4	2,0
інші	3 453,2	3 827,5	4 933,5	1 106	28,9
Всього	41 544,9	67 127,8	58 572,6	-8 555,2	-12,7

За підсумками 2014 року найбільшими споживачами лізингових послуг є:

- транспортна галузь, вартість договорів становить 36 642,1 млн. грн., (станом на 31.12.2013 – 48 158,6 млн. грн., зменшення на 23,9 % (11 516,5 млн. грн.));

- сільське господарство, вартість договорів становить 11 233,1 млн. грн. (станом на 31.12.2013 – 9 416,3 млн. грн., ріст на 19,3 % (1 816,8 млн. грн.));

- будівництво, вартість договорів становить 1 975,6 млн. грн. (станом на 31.12.2013 – 1 869,0 млн. грн., збільшення на 5,7 % (106,6 млн. грн.));

- сфера послуг, вартість договорів становить 1 194,6 млн. грн. (станом на 31.12.2013 – 1 350,2 млн. грн., зменшення на 11,5 % (155,6 млн. грн.));

- харчова промисловість, вартість договорів становить 906,6 млн. грн. (станом на 31.12.2013 – 517,3 млн. грн., збільшення на 75,3 % (389,3 млн. грн.));

- добувна промисловість, вартість договорів становить 992,3 млн. грн. (станом на 31.12.2013 – 1 520,6 млн. грн., зменшення на 34,7 % (528,3 млн. грн.));

Схема розподілу обсягів лізингових операцій за галузями представлена на рис. 6.

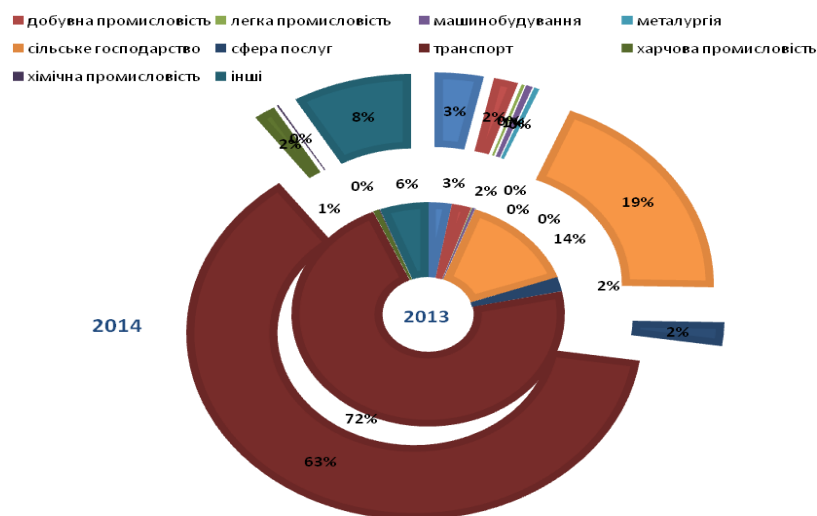

Рис. 6. Розподіл вартості чинних договорів фінансового лізингу за галузями станом на 31.12.2013 та 31.12.2014 (млн. грн.)

Розподіл вартості договорів фінансового лізингу за терміном їх дії зображено на рис. 7.

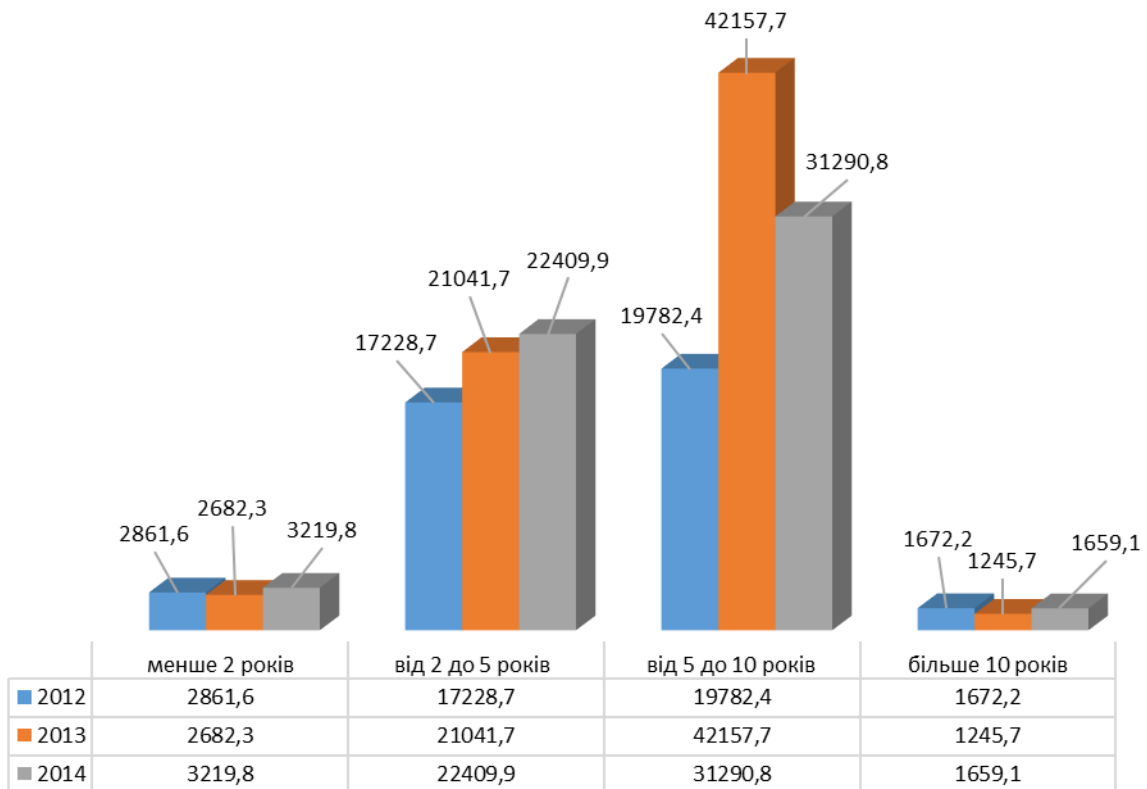

Рис. 7. Розподіл вартості договорів фінансового лізингу за терміном їх дії станом на 31.12.2012, 31.12.2013, 31.12.2014 (млн. грн.)

Станом на 31.12.2014 спостерігається тенденція зменшення частки довгострокових договорів лізингу. Договори термін дії яких більше 5 або дорівнює 10 рокам порівняно з аналогічним періодом минулого року зменшились на 25,8 % (10 866,9млн. грн.), договори з терміном дії більше 10 років показали ріст на 33,2 % (405,4 млн. грн.).

Вартість договорів фінансового лізингу строком до 2 років збільшилась на 20,0% (537,5 млн. грн.), строком від 2 до 5 років збільшилась на 6,5 % (1368,2 млн. грн.).

Вартість договорів фінансового лізингу на кінець періоду за обладнанням представлена в табл. 11.

Таблиця 11

Вартість договорів фінансового лізингу на кінець періоду за обладнанням станом на 31.12.2012, 31.12.2013, 31.12.2014 (млн. грн.)

Обладнання	станом на 31.12.2012	станом на 31.12.2013	станом на 31.12.2014	Темпи приросту (31.12.2014/ 31.12.2013)	
				Абсолютний	%
транспорт	24 425,2	50 469,4	42 362,5	-8 106,9	-16,1
комп'ютерна техніка та телекомунікаційне обладнання	1 939,7	1 043,5	482,6	-560,9	-53,8
друкарське та поліграфічне	133,9	84,8	61,2	-23,6	-27,8

обладнання					
торговельне та банківське обладнання	44,8	55,8	229,6	173,8	311,5
техніка, машини та устаткування для сільського господарства	6 477,0	7 674,7	8 876,3	1 201,6	15,7
інші	8 514	7 794,1	6 560,4	-1233,7	-15,8

Основні об'єкти фінансового лізингу за чинними договорами станом на 31.12.2014:

- транспортні засоби - 42 362,5 млн. грн., або 72,3 % від загальної суми договорів. Порівняно з аналогічним періодом 2013 року показник зменшився на 16,1 % (8 106,9 млн. грн.);

- техніка, машини та устаткування для сільського господарства – 8 876,3 млн. грн., або 15,2 % від загальної суми договорів. Вартість договорів збільшилась на 15,7 % (1 201,6 млн. грн.) порівняно з відповідним періодом минулого року.

Вартість договорів фінансового лізингу показали зниження за такими об'єктами, як комп'ютерна техніка та телекомунікаційне обладнання й друкарське та поліграфічне обладнання на 53,8 % та 27,8 % відповідно. Торговельне та банківське обладнання як об'єкт фінансового лізингу продемонстрував приріст в 3,1 разу (173,8 млн. грн.) порівняно з аналогічним періодом 2013 року.

Вартість договорів фінансового лізингу за видами обладнання зображено на рис. 8.

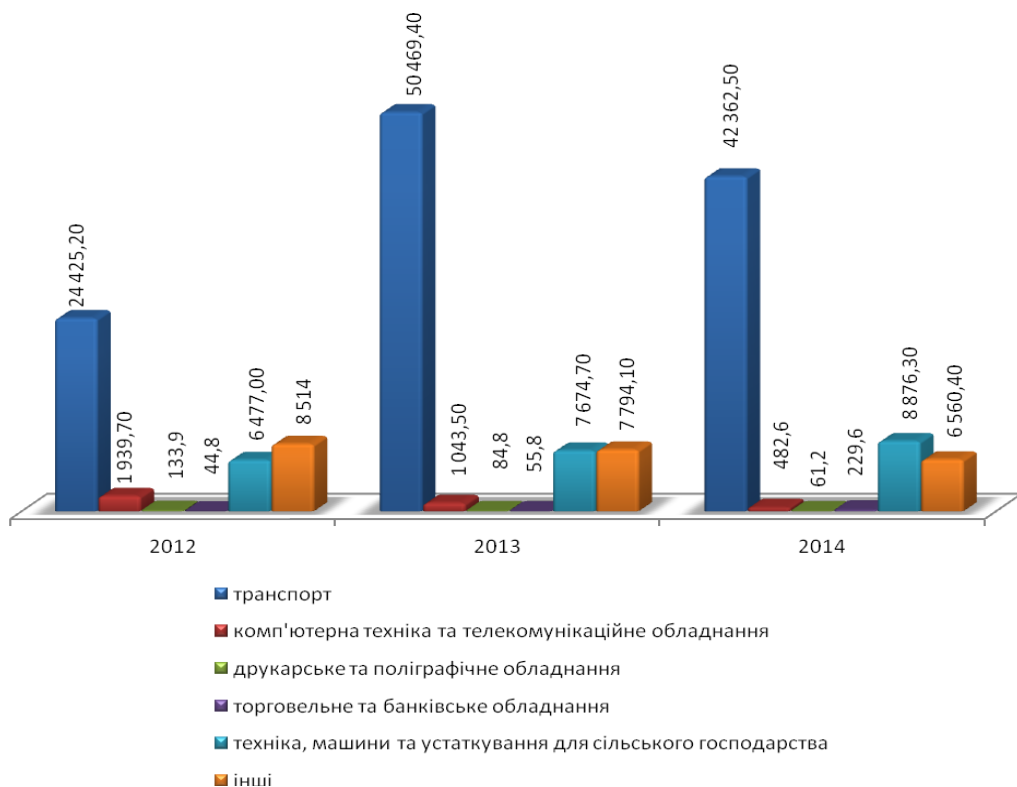

Рис. 8. Розподіл договорів фінансового лізингу за обладнанням станом на 31.12.2012, 31.12.2013, 31.12.2014 (млн. грн.)

Джерела фінансування лізингових операцій за 2013 –2014 рр., що здійснені юридичними особами – лізингодавцями та фінансовими компаніями, наведені в табл. 12.

Таблиця 12

**Розподіл джерел фінансування лізингових операцій
за 2013 – 2014 рр. млн. грн.**

Джерела фінансування	2013 рік				2014 рік			
	Юр. особи, млн. грн.	Частка, %	Фін. комп., млн. грн.	Частка, %	Юр. особи, млн. грн.	Частка, %	Фін. комп., млн. грн.	Частка, %
Власні кошти	3 827,7	16,0	3,6	24,3	1 554,8	27,7	2,8	1,1
Позичкові кошти, у т. ч. банківські кредити	19 883	83,2	1,0	6,7	3 829,2	68,1	249,4	98,5
Залучені кошти	39,7	0,2	1,3	8,8	116,7	2,1	0,0	0,0
Інші джерела	149,8	0,6	9	60,8	123,5	2,2	0,9	0,4
Всього	23 900,2	100,0	14,8	100,0	5 624,2	100	253,2	100

За 2014 рік загальний обсяг джерел фінансування юридичних осіб – лізингодавців та фінансових компаній становить 5 877,4 млн. грн., що на 18 037,7 млн. грн., або на 75,4% менше порівняно з відповідним періодом 2013 року. У структурі джерел фінансування лізингових операцій юридичних осіб – лізингодавців та фінансових компаній найбільшу частку займають позичкові кошти, у т. ч. банківські кредити. Станом на 31.12.2014 даний показник становить 4 078,6 млн. грн., або 69,4 %.

Ломбарди

Станом на 31.12.2014 до Державного реєстру фінансових установ внесено інформацію про 477 ломбардів, що на 2 установи (або на 0,4%) менше порівняно з відповідною датою 2013 року (станом на 31.12.2013 – 479 ломбардів).

Основні показники діяльності ломбардів за 2012 – 2014 рр. наведені в таблиці 13.

Таблиця 13

Показники діяльності ломбардів за 2012 – 2014 рр.

Показники	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2014	Темпи приросту			
				31.12.2013/31.12.2012		31.12.2014/31.12.2013	
				Абсолютний	%	Абсолютний	%
Кількість ломбардів (на кінець періоду)	473	479	477	6	1	-2	-0,4

Сума наданих фінансових кредитів під заставу (млн. грн.)	8 842,9	8 368,2	8 410,8	-474,7	-5	42,6	0,5
Кількість наданих фінансових кредитів під заставу, тис. шт.	11 408,8	12 131,3	10 930,1	722,5	6,3	-1201,2	-9,9
Сума погашених фінансових кредитів (млн. грн.), у тому числі:	8 672,9	8 347,8	8 202,3	-325,1	-3,7	-145,5	-1,7
<i>погашено за рахунок майна, наданого в заставу</i>	656,9	602,8	660,0	-54,1	-8,4	57,2	9,4
Кількість договорів, погашених за рахунок майна, наданого в заставу, (тис. шт.)	1 533,0	1 164,7	1 191,5	-368,3	-24	26,8	2,3

Дані таблиці 13 свідчать про збільшення загальних обсягів кредитування на ринку ломбардних послуг за 2014 року порівняно з минулим роком.

Показник суми наданих фінансових кредитів під заставу збільшився на 0,5 %, а такі показники як кількість наданих фінансових кредитів під заставу та сума погашених фінансових кредитів зменшились на 9,9 % та 1,7 %. Показник кількості договорів, погашених за рахунок майна, наданого в заставу збільшився на 2,3 %.

Середньозважена річна процентна ставка за фінансовими кредитами ломбардів за 2014 рік становить 215,6 % (2013 рік – 211,1 %).

Важливим показником, який характеризує ринок послуг ломбардів, є показник їх фінансового стану (табл. 14).

Таблиця 14

Показники фінансового стану ломбардів за 2012 –2014рр.

Показники	Станом на 31.12.2012	Станом на 31.12.2013	Станом на 31.12.2014	Темпи приросту 31.12.2014/31.12.2013	
	млн. грн.			Абсолютний	%
Дебіторська заборгованість, у тому числі, (млн. грн.):	1 116,7	1 045,4	1 244,9	199,5	19,1
за наданими фінансовими кредитами, (млн.грн.)	903,7	807,7	948,9	141,2	17,5
за нарахованими відсотками за наданими фінансовими кредитами, (млн.грн.)	24,1	30,3	33,4	3,1	10,2
Статутний капітал, (млн.грн.)	856,1	856,1	825,6	-30,5	-3,6
Резервний капітал, (млн.грн.)	16,9	20,5	21,4	0,9	4,4
Нерозподілений прибуток, (млн.грн.)	211,1	184,1	221,4	37,3	20,3
Власний капітал, усього, (млн.грн.)	1035,2	995,3	970,4	-24,9	-2,5
Залучені кошти на платній та безоплатній основі, (млн.грн.)	181,2	179,1	200,5	21,4	11,9
Активи по балансу, (млн.грн.)	1 558,4	1518,6	1710,3	191,7	12,6

Як свідчать дані таблиці, обсяг активів ломбардів виріс на 12,6 % (191,7 млн. грн.) порівняно з аналогічним періодом минулого року та станом на 31.12.2014 становить 1710,3 млн. грн.

Власний капітал ломбардів становить 970,4 млн.грн., що на 2,5 % (24,9 млн. грн.) менше, ніж станом на 31.12.2013.

Станом на 31.12.2014 нерозподілений прибуток становить 221,4 млн. грн., порівняно з відповідним періодом 2013 року він збільшився на 20,3 % (37,3 млн. грн.)

Обсяг дебіторської заборгованості станом на 31.12.2014 збільшився на 19,1 % (до 1244,9 млн. грн.) порівняно з відповідною датою попереднього року.

Станом на 31.12.2014 резервний капітал зріс на 4,4 %, а статутний капітал зменшився на 3,6 % порівняно з аналогічною датою 2013 року та відповідно становлять 21,4 та 825,6 млн. грн.

Структура наданих ломбардами кредитів за видами застави представлена в таблиці 15.

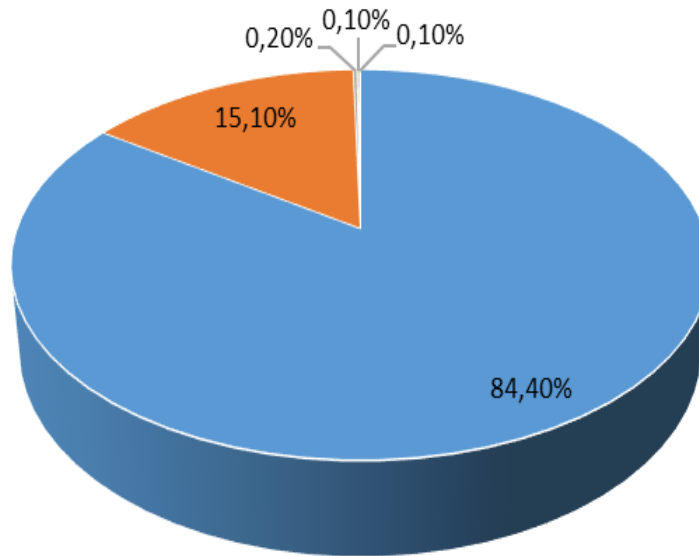
Таблиця 15

**Обсяг наданих фінансових кредитів за видами застави
за 2012 – 2014рр.**

Види застави	Обсяг наданих фінансових кредитів, млн. грн.			Структура наданих фінансових кредитів, %			Темпи приросту			
	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2013/ 31.12.2012		31.12.2014/ 31.12.2013	
							млн. грн.	%	млн. грн.	%
виробів із дорогоцінних металів та дорогоцінного каміння	8 067,0	7 274,6	7 101,3	90,2	86,9	84,4	-792,4	-9,82	-173,3	-2,4
побутової техніки	815,2	1 046,8	1 269,6	9,1	12,5	15,1	231,6	28,4	222,8	21,3
автомобілів	35,6	19,6	19,6	0,4	0,2	0,2	-16	-44,9	0	0
нерухомості	13,9	13,3	8,0	0,2	0,2	0,1	-0,6	-4,3	-5,3	-39,8
іншого майна	11,9	13,8	12,3	0,1	0,2	0,1	1,9	16,0	-1,5	-10,9
Всього	8 945,4	8 368,1	8 410,8	100,0	100,0	100,0	-577,3	-6,5	42,7	0,5

За 2014 рік структура наданих фінансових кредитів у цілому не змінилася. Водночас, при загальному збільшенні обсягів кредитування (0,5%) дещо змінилась питома вага фінансових кредитів, виданих під вироби з дорогоцінних металів та дорогоцінного каміння (з 86,9 % до 84,4 %), побутової техніки (з 12,5 % до 15,1 %), нерухомості (з 0,2 % до 0,1 %) та іншого майна (з 0,2 % до 0,1 %).

Структура наданих кредитів за видами застави зображена на рис. 9.

- виробів із дорогоцінних металів та дорогоцінного каміння 7101,3 (84,4%)
- побутової техніки 1269,6 (15,1%)
- автомобілів 19,6 (0,2%)
- нерухомості 8 (0,1%)
- іншого майна 12,3 (0,1%)

Рис. 9. Структура фінансових кредитів під заставу станом на 31.12.2014

Ломбарди обирають для застави найбільш ліквідне майно. В обсязі наданих фінансових кредитів за видами застави найбільшу питому вагу займають фінансові кредити під заставу виробів із дорогоцінних металів та дорогоцінного каміння - 84,4 % (7 101,3 млн. грн.). Порівняно з 31.12.2013 даний показник зменшився на 2,5 % від загального обсягу виданих кредитів.

Фінансові кредити видані під заставу побутової техніки за 2014 рік збільшились на 2,6 % порівняно з відповідним періодом 2013 року та становлять 15,1 % (1 269,6 млн. грн.) від загального обсягу виданих кредитів. Обсяг фінансових кредитів під заставу автомобілів залишився на такому самому рівні, як і в 2013 році – 0,2 % (19,6 млн. грн.), а обсяг фінансових кредитів під нерухомості продемонстрував зменшення на 0,1 % та становив 8,0 млн. грн.

Динаміку обсягів виданих кредитів та середнього розміру кредиту за 2012 – 2014 рр. зображено на рисунку 10.

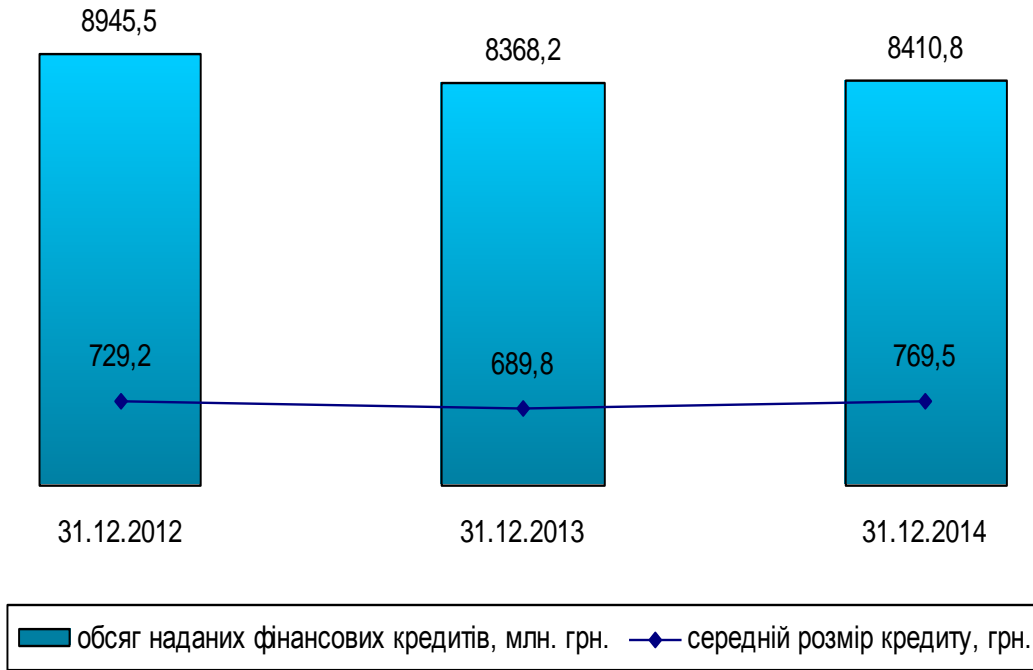

Рис. 10. Динаміка обсягів наданих фінансових кредитів та середнього розміру кредиту 2012 – 2014рр.

Ломбарди залишаються одним із найбільш консервативних і стабільних фінансових інститутів для фізичних осіб - вони орієнтовані на видачу дрібних та короткострокових кредитів. Ломбарди надають фінансові кредити під заставу, середній розмір яких за 2014 рік становить 769,5 грн.

На фоні зростання обсягу виданих кредитів 2014 року на 0,5 % середній розмір кредиту демонструє збільшення на 11,6 %.

Таблиця 16

Групування частки перших ломбардів (ТОР) за обсягом наданих фінансових кредитів та їх активів станом на 31.12.2014

	Сума наданих фінансових кредитів під заставу		Активи за балансом	
	млн. грн.	частка, %	млн. грн.	частка, %
ТОР 3	3 909,2	46,5	632,6	37,0
ТОР 5	5 058,5	60,2	949,7	55,5
ТОР 10	6 003,6	71,4	1 175,5	68,7
ТОР 50	7 642,7	90,9	1 493,7	87,3
ТОР 100	8 069,9	96,0	1 605,0	93,9
Всього по ринку	8 410,8	100	1 710,3	100

Як свідчать дані таблиці 16 на 100 ломбардів, перших за обсягом наданих фінансових кредитів (ТОР 100), припадає 96,0 % від загального

обсягу кредитів та 93,9 % від загальних активів. При цьому, на частку 3 ломбардів, перших за обсягом наданих кредитів, припадає 46,5 % від загального обсягу наданих кредитів і 37,0 % всіх активів ломбардів.

Розподіл джерел залучення ломбардами коштів на платній та безоплатній основі наведений у таблиці 17.

Таблиця 17

**Інформація про джерела залучення коштів ломбардами
за 2012-2014рр.**

Показники	Станом на 31.12.2012		Станом на 31.12.2013		Станом на 31.12.2014	
	млн. грн.	частка, %	млн. грн.	частка, %	млн. грн.	частка, %
Залучені кошти на платній та безоплатній основі, у тому числі:	181,2	100	179,1	100	200,5	100
від банків	138,5	76,4	114,7	64,0	65,0	32,4
від юридичних осіб (крім банків)	38,8	21,4	63,6	35,5	128,2	63,9
від фізичних осіб	3,9	2,5	0,8	0,4	7,3	3,6

Дані таблиці 17 свідчать про збільшення загальних обсягів залучених коштів на 11,9 % (на 21,4 млн. грн.) порівняно з відповідним періодом минулого року (до 200,5 млн. грн.).

У господарській діяльності ломбардів зменшується питома вага залучених кредитів від банків на 31,6 відсоткового пункту (до 65,0 млн. грн.). Обсяг залучених коштів від юридичних осіб (крім банків) порівняно з відповідним періодом минулого року збільшився на 28,4 відсоткового пункту (до 128,2 млн.грн.) Питома вага залучених коштів від фізичних осіб продемонструвала ріст на 3,2 відсоткового пункту (до 7,3 млн.грн.).